

створений спеціальний Структурний Фонд ЄС. Він акумулює кошти всіх держав-членів Євросоюзу, а їх одержувачами є тільки держави, на території яких знаходяться найбільш проблемні, з точки зору економічного розвитку, регіони. Таким чином, подальша європейська економічна та політична інтеграція не заважає здійснювати і удосконалювати заходи державної підтримки економіки. Японія і Китай в основному застосовують галузевий принцип при фінансуванні найбільш важливих структурних проектів в економіці, при цьому вони використовують бюджетні кошти та різні форми заощаджень громадян, які перебувають під відповідальністю держави [2].

Для Японії, наприклад, характерна розроблена методологія планування інвестицій. Різні міністерства від імені держави розробляють короткострокові та середньострокові плани розвитку громадських робіт і виступають в ролі замовника. Такі багаторічні традиції сприяють реалізації нового будівництва, розвитку пріоритетних територій, а також розвитку всіх галузей економіки.

Кредитування економіки в Китаї покладено на банківську систему. Двома основними видами кредитування є комерційне кредитування та, відмінне від нього, «політичне». У сфері комерційного кредитування процентні ставки по кредитах, а також напрямки кредитування формуються на основі ринкових принципів. «Політичне кредитування» покликане відгравати роль основного інструменту здійснення державної економічної політики, для чого в Китаї сформовані три державні банки розвитку, які обслуговують цілі державної політики. Джерелом формування коштів для «політичного кредитування» головним чином є державний бюджет.

Таким чином, в аналізованих зарубіжних країнах на проведену інвестиційну політику і її нормативно-правове забезпечення сильний вплив здійснюють інтеграційні процеси, що відбуваються останнім часом у світі. Це є схожою ознакою в регулюванні інвестиційної діяльності в Україні і в зарубіжних країнах. Однак є й деякі відмінності, які Україні варто було б врахувати на шляху формування ефективної інвестиційної моделі держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шатило О. А. *Фінансово-економічна складова інноваційно-інвестиційної політики розвинених країн світу: досвід для України // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. – К., 2011. – Вип. 2. – С. 264–271.*
2. *Государственная инвестиционная политика: опыт зарубежных стран [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rosinvest.com/page/gosudarstvennaja-investicionnaja-politika-opyt-zarubezhnyh-stran>*

**Нагорняк Ірина Ігорівна, магістрантка 1 курсу,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БЮДЖЕТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Для розвитку економіки України важливою умовою є стабільна бюджетна системи. Тому головним завданням у державі є удосконалення основних механізмів бюджетного менеджменту.

Невід'ємною складовою розробки довгострокової фінансової політики держави є прогнозування, головне призначення якого – виявлення на основі проведеного аналізу тенденцій та закономірностей розвитку народного господарства. Це дає змогу проаналізувати тенденції формування та використання бюджетних ресурсів, виявити чинники, які необхідно брати до уваги у розрахунках бюджетних показників, визначити їх взаємозв'язки, а також можливі способи впливу на них.

Бюджетне планування сприяє більшій передбачуваності, підвищенню стабільності, інвестиційної привабливості держави. На його основі створюються більш реальні потенційні можливості для бюджетного менеджменту, що дозволяє приймати більш професійні, обґрунтовані й зважені ефективні управлінські рішення з найменшим ступенем ризику.

Аналіз наукових публікацій також засвідчив відсутність чіткого розмежування бюджетного планування та прогнозування. Ці стадії розробки бюджетів є послідовними і взаємопов'язаними, що спричиняє змішування цих понять, розмивання межі між ними. Основна відмінність між бюджетним плануванням і прогнозуванням полягає у їх економічній сутності як інструментів бюджетної політики. Прогнозування являє собою передбачення можливого стану об'єкта у майбутньому, яке не вимагається виконувати. Метою його здійснення є обґрунтування планових бюджетних показників, які є обов'язковими до виконання і застосовуються для цілеспрямованого впливу на рівень соціально- економічного розвитку держави, тобто бюджетне планування є логічним продовженням прогнозування [4].

Щодо вдосконалення бюджетного процесу, то особливу увагу варто приділити чинникам, що збільшують розрив між зобов'язаннями держави та можливостями залучення доходів, а також до реальних причин поточних проблем із метою утримання витрат на об'єктивно зумовленому рівні. Для цього треба, з одного боку реформувати податкову систему, зменшивши таким чином податкове навантаження на економіку, з другого боку, удосконалити процеси складання бюджету та контроль за правильністю витрачання коштів. Зокрема, у ході бюджетного процесу уряду слід діяти в напрямку забезпечення фінансовими ресурсами державних пріоритетів та найнеобхідніших із запитів [1]. Для вирішення цих завдань слід докласти зусиль у трьох взаємопов'язаних сферах: формуванні доходів, складанні бюджету та контролі за державними видатками. Вдосконалення підходу до складання бюджету повинно ґрунтуватися на реалістичному аналізі можливостей країни витратити кошти в окремих сферах забезпечення державними послугами. Це дасть змогу розпоряджатися бюджетними асигнуваннями на реалістичному рівні та встановлювати пріоритети для цих витрат під час підготовки бюджету (тобто за допомогою чітко окреслених заходів бюджетної політики в бюджетній резолюції). В Україні необхідно створити багатоканальну систему формування бюджету, на основі якої кожен рівень бюджетної системи повинен мати власні закріплені доходи. Обсяг цих доходів має бути достатнім для забезпечення функцій і обов'язків які покладаються на той чи інший рівень влади. При розв'язанні проблем бюджетного вирівнювання треба в першу чергу розробити

правові засади і механізм бюджетного регулювання в Україні. На основі глибокого аналізу встановити рівні соціально-економічного розвитку територій і на цій базі визначити обсяги фінансових ресурсів, необхідних для бюджетного вирівнювання [3].

Щодо покращення бюджетного контролю, потрібно здійснити ряд наступних заходів:

- створити єдине правове поле для розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю як складової частини державного управління та внесення відповідних змін до законодавства;
- реформувати та підтримувати на належному рівні податкову та митну політику для підвищення фіскальної ефективності податків, підтримки вітчизняних виробників і забезпечення інтеграції країни у світове співтовариство;
- удосконалити систему управління державним боргом з метою стабілізації бюджетів усіх рівнів і залучення необхідних ресурсів для розвитку економіки;
- створити інституції, що гарантуватимуть розвиток національної системи державного внутрішнього фінансового контролю;
- забезпечити умови для результативного функціонування системи внутрішнього контролю в органах державного й комунального секторів.

Також, як свідчить досвід зарубіжних країн з розвиненими ринковими відносинами, відкритість і гласність бюджетного процесу позитивно впливає на бюджетний менеджмент у цілому і на контролюючі органи зокрема. Покращити функцію контролю, на мою думку, можна у першу чергу за рахунок налаштування оперативного інформування про залишки коштів на рахунках органів казначейства, фінансових органів інших розпорядників бюджетних коштів для цільового призначення. Крім того, варто інформувати громадськість про результати проведених ревізій щодо використання бюджетних коштів через засоби масової інформації [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Жибер Т.В. Удосконалення процесу бюджетування в Україні / Жибер Т.В. // *Фінанси України*. – 2009. – № 8. – С. 76-81
2. Кириленко О. Актуальні проблеми модернізації державних фінансів України / Кириленко О. // *Вісник економічної науки*. – 2008. – № 1. – С. 46-50.
3. Кудряшов В. Стан державних фінансів та напрями їх оздоровлення / В. Кудряшов // *Економіка України*. – 2011. – № 3. – С. 14-26.
4. Даниленко А.І. Проблеми фінансової політики України й розвитку фінансово-монетарних важелів / Даниленко А.І. // *Фінанси України*. – 2007. – № 9. – С. 51-58.

Кисилиця Мар'ян Романович, магістрант 1 курсу,
Фурса Тетяна Петрівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Широкомасштабні реформи освіти в Україні, що відбуваються в останні роки, породжуються соціально-економічними та соціокультурними змінами і є